

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради Харківського
національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
від 16.01.2026 р., протокол №1

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом в. о. ректора Харківського
національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

від 16.01.2026 р. №17-С

Володимир ПОНОМАРЕНКО

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ
НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ, ЯКІ ПОДАЮТЬСЯ ДО
ЗАХИСТУ У РАЗОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Харків

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вимоги до оформлення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, які подаються до захисту у разових спеціалізованих вчених радах Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця (далі – Вимоги), розроблено на основі таких нормативно-правових документів:

1. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#Text>

2. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 року №40 зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2019 р. №759

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

3. Вимоги до оформлення дисертації та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»). Бюлетень ВАК України. 2011. №9-10. С. 1-10.

URL: http://library.ukma.edu.ua/attachments/category/26/VAK_Vymogy.pdf

4. Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

5. Державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001217-96#Text>

Вище наведені Вимоги визначають структуру та правила оформлення дисертації та поширюються на дисертації, що подаються здобувачами до захисту у разових спеціалізованих вчених радах Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця.

II. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

2.1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії готується державною мовою або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій обкладинці та в електронному текстовому форматі, а саме: *.doc / *.docx та *.pdf.

2.2. Структура дисертації

Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи:

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- основна частина;
- список використаних джерел;
- додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

2.3. Стандартні норми оформлення

Обсяг основного тексту дисертації визначається пунктами 10, 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, або може встановлюватися освітньо-науковою програмою закладу вищої освіти (наукової установи) відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності (згідно з внесеними змінами до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40).

До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які займають площу цілої сторінки.

Дисертація готується на авторських аркушах, кожен з яких становить 40 тисяч знаків, включаючи цифри, пробіли. У разі оформлення дисертації в текстовому редакторі Word обсяг авторського аркуша дорівнює 24 сторінкам друкованого тексту.

Обсяг основного тексту дисертації з технічних наук становить 4,5-7 авторських аркушів (108-168 сторінок), суспільних і гуманітарних наук – 6,5-9 авторських аркушів (156-216 сторінок), оформлених відповідно до цих Вимог.

Загальний обсяг дисертації може бути до 300 сторінок, оформлених відповідно до цих Вимог.

Для друку дисертації використовується стандартний аркуш формату А4 з однієї сторони.

Гарнітура шрифту – Times New Roman, кегль (розмір шрифту) – 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5. Відступ полів: зліва – 25 мм, праворуч – 15 мм, верхнє й нижнє – 20 мм.

III. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ТА ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

3.1. Оформлення титульного аркушу

3.1.1. Титульний аркуш має містити таку інформацію:

- повну правильну назву закладу чи установи, у якій автор проводить підготовку, а також управлінську сферу або орган, до якого належить ця установа;
- достовірну назву установи чи закладу наукового чи навчального формату, спеціалізована вчена рада якої буде приймати захист дослідження;
- позначення статусу роботи – кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису;
- ПІБ автора (повністю);
- назва дисертаційного дослідження, шифр, спеціальність, сфера знань;
- вказівка, на одержання якого наукового ступеня подається дисертація;
- вказівка, що дисертація має результати власних досліджень, а тексти та ідеї інших авторів оформлені відповідними посиланнями;
- підпис, ініціали та прізвище автора;
- інформація про наукового керівника (консультанта) – ПІБ, науковий ступінь, учене звання;
- місто і рік складання.

У разі потреби наукова робота може включати інформацію про гриф секретності у верхній частині титульного аркуша.

Зразок оформлення титульного аркушу наведено у Додатку А.

3.2. Оформлення анотації

3.2.1. Призначення анотації – ознайомити зі змістом і результатами дослідження, узагальнено й лаконічно викласти суть наукової праці, позначити новаторство та практичну значимість. Анотація може наводитися декількома варіантами, а саме: висвітлюючи за кожним розділом, що саме було зроблено і

результат, або за пунктами наукової новизни розкриваючи сутність. Обов'язково вказувати практичну значимість отриманих результатів дослідження, а саме їх впровадження на підприємствах, в організаціях тощо.

3.2.2. Дані, обов'язкові для зазначення у анотації:

- ПІБ здобувача;
- назва і вид дослідницької праці: *кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису*;
- науковий ступінь, на який претендує автор: *дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії*;
- шифр і найменування спеціальності;
- інформація про заклад чи установу, на базі якого / якої проводилася підготовка, та установу, у якій проводиться захист і знаходиться вчена рада;
- місце, рік;
- ключові слова. Вони вказуються в кінці анотації й у своїй сукупності повинні відповідати основному змісту дослідження. Їх кількість варіюється від 5 до 15. Ключові слова вказуються через кому в називному відмінку.

3.2.3. Завершальним елементом анотації є список публікацій здобувача за темою наукової роботи, включаючи ті праці, у яких оприлюднено результати дослідження, які засвідчують апробацію дисертаційного дослідження та відображають додаткову інформацію.

Анотація наводиться українською та англійською мовами, обсяг кожної 0,2-0,3 авторського аркуша (8000-12000 знаків з пробілами без урахування ключових слів). Якщо предмет дослідження пов'язаний з іншою мовою, ця структурна частина дисертації може презентуватися й іншою мовою.

Зразок анотації наведено у Додатку Б.

3.3. Оформлення змісту дисертації та умовних позначень

3.3.1. Зміст обов'язково має включати назви розділів та підрозділів дисертації та номер сторінки, на якій вони починаються.

Зразок оформлення змісту наведено у Додатку В.

Правила оформлення дисертації допускають наявність переліку використаних у роботі символів, умовних позначень, одиниць, скорочень. При першому згадуванні такого терміну по тексту дисертації слід наводити його умовне позначення у дужках, наприклад, «... Валовий внутрішній продукт (далі – ВВП) ...».

Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться. Зразок переліку умовних позначень наведено у Додатку Г.

3.4. Правила оформлення основної частини дисертації

3.4.5. Основна частина містить такі структурні елементи:

вступ;

розділи дисертації;

висновки.

3.4.6. Загальний обсяг дисертації розраховується за формулою (1):

$$\text{ЗОД} = \text{КС}_{\text{заг}} - \text{КС}_{\text{т}} - \text{КС}_{\text{р}} \quad (1)$$

де $\text{КС}_{\text{заг}}$ – загальна кількість сторінок дисертації з урахуванням останнього додатку, де наведені скановані копії або оригінали довідок (актів) про впровадження результатів дослідження;

$\text{КС}_{\text{т}}$ – кількість сторінок, на яких розміщені таблиці, що повністю займають площу сторінки;

$\text{КС}_{\text{р}}$ – кількість сторінок, на яких розміщені рисунки, що повністю займають площу сторінки.

Для визначення загального обсягу дисертації у кількості авторських аркушів, значення ЗОД необхідно розділити на 24.

3.4.7. Обсяг основного тексту дисертації розраховується за формулою (2):

$$ООТ = ЗОД - КС_{л} - КС_{д}, \quad (2)$$

де ООТ - обсяг основного тексту дисертації;

ЗОД - загальний обсяг дисертації (див. формулу 1);

$КС_{л}$ - кількість сторінок, на яких розміщений список використаних джерел;

$КС_{д}$ - кількість сторінок, на яких розміщені додатки, у тому числі останній додаток, де наведені скановані копії або оригінали довідок (актів) про впровадження результатів дослідження.

Для визначення обсягу основного тексту дисертації у кількості авторських аркушів, значення ООТ необхідно розділити на 24.

3.5. Правила оформлення вступу

3.5.1. Вступ - це перший структурний елемент основної частини дисертації, що містить загальну характеристику дослідження. Вступ має містити таку інформацію:

актуальність - обґрунтування вибору теми дослідження (висвітлюється зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання);

мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження;

методи дослідження (перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків);

наукова новизна отриманих результатів (аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше);

особистий внесок здобувача (якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт);

апробація матеріалів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення);

структура та обсяг дисертації (анонсується структура дисертації, зазначається її загальний обсяг).

За наявності у вступі вказуються: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами – вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота; практичне значення результатів, отриманих в межах дослідження та, за потреби, надається інформація про рекомендації та застосування результатів у практичній діяльності.

3.5.2. Структура та обсяг дисертації мають бути наведені в кінці вступу дисертації та у висновку про наукову новизну, теоретичну і практичну цінність наукових результатів дисертації.

Приклад оформлення структури дисертації у вступі:

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Роботу викладено на 256 сторінках машинописного тексту (10,6 авт. арк.). Дисертаційна робота містить 33 рисунки (з них 2 займають 2 повні сторінки), 41 таблиця (з них 8 займають 8 повних сторінок), 7 додатків – на 14 сторінках, список використаних

джерел із 208 найменувань – на 27 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації становить 184 сторінки (7,67 авт. арк.).

3.5.3. За необхідності можна додатково вказувати у вступі дисертації предмет і об'єкт дослідження.

3.6. Правила оформлення тексту дисертації: розділів та підрозділів дисертації

3.6.1. Головний структурний елемент основної частини дисертації – це розділи. Є умовне правило, що кожен розділ та підрозділ присвячується певному завданню, поставленому для виконання цілей дослідження.

3.6.2. Розділи складаються з таких частин: підрозділів (нумерація – номер розділу, номер підрозділу через крапку (1.1)).

3.6.3. Усі структурні елементи розділу нумеруються арабськими цифрами. Після кожного розділу мають бути наведені Висновки до розділу, в яких обов'язково зазначаються публікації автора, що висвітлюють отримані в цьому розділі результати дослідження.

3.6.4. Заголовки структурних елементів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «РОЗДІЛ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» слід розташовувати по центру рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Абзацний відступ повинен бути однаковим по всій дисертації і дорівнювати 1,25 см, вирівнюється по ширині.

Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом повинна бути два рядки. Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту. У кінці сторінок не допускаються пусті рядки, кількістю більше 3-х.

Жоден структурний елемент (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, Підрозділ, Висновки до розділу, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) в роботі не виділяється **жирним** або *курсивом*.

Зразок оформлення назв розділу та підрозділу наведено у Додатку Д.

3.6.5. Нумерація сторінок має починатися на першій сторінці анотації (з номера 2) та розміщуватися у верхньому правому куті. Для нумерації сторінок використовувати: гарнітуру шрифту – Times New Roman, кегль (розмір шрифту) – 12 пт.

Рисунки і таблиці, розмішені на окремих повних сторінках, включають до загальної нумерації сторінок, але в обсяг основного змісту – не включають, вони виносяться як повносторінкові, про що вказується в структурі дисертації.

3.7. Правила оформлення рисунків, формул, таблиць.

3.7.1. Рисунок.

Рисунок має бути виділений пустими рядками (перед і після рисунку).

Підпис рисунку. Може бути використано декілька варіантів, але по всій роботі має зберігатися одноманітність, так, наприклад, назва рисунку може бути або з абзацу по ширині, або по центру. Нумерація рисунків є наскрізною в рамках розділу дисертації. Перша цифра відображає номер розділу, а друга – порядковий номер рисунку в цьому розділі. Наприклад, рис. 1.7 – сьомий рисунок першого розділу.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати у звіті безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Якщо ілюстрації створені не автором, необхідно при їх поданні дотримуватись вимог чинного законодавства про авторські права.

Ілюстрації, наведені у додатках, нумеруються в рамках кожного додатку. Наприклад, рис. Б.3 – третій рисунок додатку Б.

Зразок оформлення рисунку наведено у Додатку Е.

3.7.2. Таблиця.

Оформлення. В таблиці допустимий шрифт Times New Roman, кегль (розмір шрифту) – 12 пт (за винятком кегль може бути від 10 до 14 пт), інтервал кроку 1,0 (але також можуть бути винятки, можна використовувати міжрядковий інтервал, а саме його множник від 0,9 до 1,5). Додаткових інтервалів перед та після ставити не потрібно.

Початок таблиці не виділяється пустими рядками, однак, після закінчення таблиці має бути відступ перед початком тексту в один рядок.

Слово таблиця – пишеться курсивом, а назва таблиці виділяється жирним.

Якщо таблиця розривається, то на наступній сторінці вказується *Продовження таблиці...* і переноситься назва шапки. Нумерація стовпчиків під шапкою не ставиться, тільки в окремих випадках, коли назва шапки займає 2/3 сторінки.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках.

Номер таблиці складається з номера розділу (додатку) і порядкового номера таблиці в розділі (додатку), відокремлених крапкою, наприклад, *Таблиця 2.1* – перша таблиця другого розділу.

Приклад:

Текст.

Таблиця 2.1

Назва таблиці

Загальні показники	I	II	III

Текст

Приклад розриву таблиці:

Продовження таблиці 2.1

Загальні показники	I	II	III

Текст.

3.7.3. Формула.

Нумерація формул має бути наскрізною в рамках розділу дисертації.

Перед формулою відступ в один рядок.

Формула має бути оформлена у відповідному математичному редакторі.

Розшифровка складових наводиться після формули (може також оформлена двома способами, а саме: перелік наводиться один під одним, або в рядок через крапку із зап'ятою). Після формули також відступ в один рядок.

Тобто формула виділяється рядками, як і рисунок на початку і вкінці.

Приклад:

Стандартизація даних. Оскільки ознаки (X_{ij}), включені в матрицю спостережень, є неоднорідними, було проведено стандартизацію їх значень за формулою:

$$z_{ij} = (X_{ij} - \bar{X}_{j\text{сер}}) / S_j \quad (3.1)$$

де $\bar{X}_{j\text{сер}}$ – середнє арифметичне значення j -ї ознаки;

i – кількість об'єктів;

$j=1,2,\dots,m$, кількість ознак;

S_j – стандартне відхилення j -ї ознаки;

X_{ij} – стандартизоване значення j -ї ознаки для i -го об'єкта.

Текст.

Розшифровка показників, також може наводитись в рядок, а саме:

$$z_{ij} = (X_{ij} - X_{j\text{сер}}) / S_j \quad (3.1)$$

де $\bar{x}_j$ – середнє арифметичне значення j -ї ознаки; i – кількість об'єктів; $j=1,2,\dots,m$, кількість ознак; S_j – стандартне відхилення j -ї ознаки; X_{ij} – стандартизоване значення j -ї ознаки для i -го об'єкта.

3.8. Правила оформлення висновків

Висновки – підсумковий розділ дисертації, який включає найбільш вагомі наукові та практичні напрацювання дослідження й конкретизує проблеми, вирішення яких можливе з допомогою наведених у дисертації результатів. У висновках вказується, за якими напрямами можливо й доцільно продовження дослідження з розкритої теми.

Якщо дисертація має практичне значення отриманих результатів, у висновку описуються відомості про використання практичних напрацювань, пошуків, рекомендацій.

Якщо результати дослідження були впроваджені, у підсумковому розділі вказується найменування організації, яка перейняла на себе досвід. Під час оформлення даних важливо орієнтуватися на назву з правоустановчих документів (як у статуті).

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. У разі якщо результати досліджень впроваджено, відомості подаються із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження. У цьому випадку додатки можуть містити копії відповідних документів.

Після кожного розділу у Висновках до розділу обов'язково вказується, в яких наукових працях дисертанта висвітлено пункт наукової новизни, аналіз тощо.

Також вказують всі використані публікації зі списку використаних джерел.

Приклад:

Основні результати дослідження, викладені в розділі 1, відображено у наукових працях автора [8, 9, 20 – 24].

Список використаних джерел: [2, 3, 7 – 9, 158 – 161, 163, 166, 169, 170, 172, 173, 175 – 177, 181, 183, 186 – 190, 193 – 197, 199, 202, 210, 211, 215 – 221, 223].

3.9. Правила оформлення списку використаних джерел

Правилами оформлення списку літератури дисертації передбачено, що в автора є можливість обрати один з варіантів:

- за порядком появи в тексті;
- шляхом алфавітного розміщення;
- за хронологією.

Список використаних джерел може розміщуватися також після кожного розділу роботи або в цілому в кінці дисертації після загальних висновків.

Кожне використовуване в бібліографічному списку джерело має конкретизуватися інформацією, яка не дозволить сплутати його з іншими ресурсами. Орієнтиром у складанні служать стандарти ДСТУ 8302:2015.

До популярних стилів оформлення належить гарвардський та оксфордський стиль, MLA, APA, OSCOLA та інші. Детально ознайомитися з кожним із них можна за спеціальним рекомендаційним списком. Вибір варіанту залежить від особистих уподобань, формату й теми дисертації, рекомендацій консультанта.

Приклади оформлення списку джерел та наукових праць наведено у Додатку Є.

3.10. Правила оформлення додатків

Для повноти й точності сприйняття дисертації використовуються різноманітні допоміжні матеріали – додатки.

Додатки слід оформлювати як продовження дисертації на її наступних сторінках або у вигляді окремої частини, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках дисертації, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово "Додаток ____" і велика літера, що позначає додаток.

Додатки починається титульною сторінкою, на якій великими літерами розміщується слово ДОДАТКИ.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, наприклад, Додаток А, Додаток Б та ін.

Один додаток позначається як Додаток А.

Додатки повинні мати спільну наскрізну нумерацію сторінок.

Ілюстрації, таблиці, формули, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А.

До додатків зазвичай відносять:

- ілюстрації допоміжного характеру;
- протоколи, розрахунки економічного ефекту, акти впровадження;
- проміжні розрахунки та формули;
- таблиці допоміжних показників і цифр;
- методичні рекомендації, інструкції, описи алгоритмів, комп'ютерних програм.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Вказуються наукові праці автора у послідовності, наведеній в анотації.

Останнім додатком подаються Довідки про впровадження у навчальний процес, у діяльність організацій, установ тощо, довідки про участь у науково-дослідних темах тощо.

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини дисертації (том, книга).

Додаток А

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯКваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

УДК _____
(індекс)**ДИСЕРТАЦІЯ**_____
(назва дисертації)_____
(шифр і назва спеціальності)_____
(галузь знань)

Подається на здобуття наукового ступеня _____

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело_____
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

*Дисертація є ідентичною іншим примірникам дисертації
Голова спеціалізованої вченої ради ДФ 64.055. _____*_____
(науковий ступінь, вчене звання, ім'я, прізвище)

Харків – рік

Додаток Б

АНОТАЦІЯ

Казьмін І. О. Управління організаційними трансформаціями в процесі розвитку підприємства. – Кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент». Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків, 2026.

...Зміст анотації...

Ключові слова: розвиток підприємства, сталий розвиток, управління, організаційні трансформації.

ABSTRACT

Kazmin I. O. Management of organizational transformations in the process of enterprise development. – Qualified scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation for a scientific degree of Doctor of Philosophy on a specialty 073 "Management" (07 – Management and administration). Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, 2026.

...

Keywords: enterprise development, sustainable development, management, organizational transformations.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Казьмін І. О. Дослідження стану та перспектив організаційних

трансформацій як основи розвитку підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 174–178. (Фахове, категорія Б).

<http://ujae.org.ua/doslidzhennya-stanu-ta-perspektyv-organizatsijnyh-transformatsij-yak-osnovy-rozvytku-pidpryemstv-ukrayinskyj-zhurnal-prykladnoyi-ekonomiky-ta-tehniky/>

DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-29>

Праці апробаційного характеру:

7. Myronova O., Kazmin I. Types of organizational transformations during an enterprise development. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції*. (Київ, 13-14 квітня 2023 р.). Київ: НАУ, 2023. Т. 1. С. 278–280.

<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30499>

Особистий внесок: розроблено класифікацію трансформаційних процесів з урахуванням можливих змін та перетворень, які можуть мати вплив на розвиток підприємства.

Додаток В

ЗМІСТ

ВСТУП	17
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	26
1.1. Науково-теоретичні підходи до визначення розвитку підприємства	26
1.2. Організаційні трансформації: природа, процес та управління	41
1.3. Особливості розвитку підприємств шляхом організаційних трансформацій	56
Висновки за розділом 1	76
РОЗДІЛ 2. ПОТОЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ	79
2.1. Аналіз сучасного стану та перспектив організаційних трансформацій як основи розвитку підприємств	79
2.2. Оцінка чинників ефективної роботи підприємства, його структурних підрозділів та розвитку персоналу	100
2.3. Вплив світових тенденцій на розвиток підприємств в Україні в умовах воєнного стану	114
Висновки за розділом 2	135
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	137
3.1. Оцінка особливостей роботи з персоналом та потенціалу організаційних трансформацій підприємства	137
3.2. Методичний підхід до стратегічного позиціонування підприємства в умовах здійснення організаційних трансформацій як основи його розвитку	155

3.3. Напрямки вдосконалення системи управління розвитком підприємства з урахуванням доцільності організаційних трансформацій	176
Висновки за розділом 3	196
ВИСНОВКИ	199
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	203
ДОДАТКИ	226

Додаток Г
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВВП – внутрішній валовий продукт

ІТ – інформаційні технології

ЄС – Європейський союз

CAGR – сукупний середньорічний темп зростання

Додаток Д

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ
ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

1.1. Науково-теоретичні підходи до визначення розвитку підприємства

Основи розвитку підприємства ...

Додаток Е

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РИСУНКІВ У ДИСЕРТАЦІЇ

У роботі «Управління організаційними трансформаціями в процесі розвитку підприємства» вчені зазначають, що організаційні трансформації є комплексним процесом, що охоплює різні аспекти діяльності підприємства (рис. 1.7).

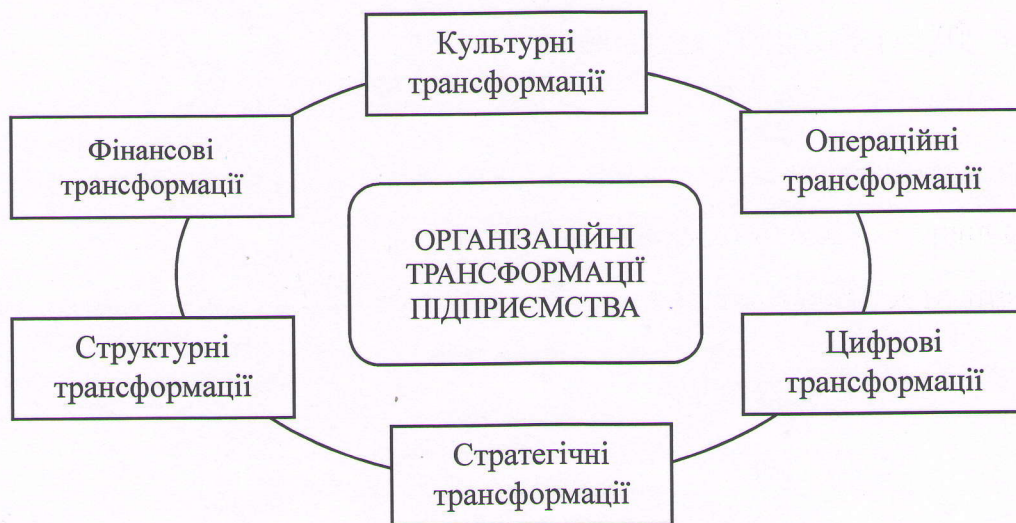

Рис. 1.7. Організаційні трансформації підприємства

Джерело: складено автором на основі [15]

Зазначені трансформації є необхідними для підвищення конкурентоспроможності та ефективності організації, особливо в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Додаток Є

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ДЖЕРЕЛ ТА НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Стаття з продовжуваного видання

1. Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. *Проблеми законності*. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77.

2. Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. *Вісник Національної академії правових наук України*. Харків, 2010. № 2. С. 28–39.

Стаття з періодичного видання (журнал, газета)

1. Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 4. С. 84–88.

2. Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. *Право України*. 2009. № 10. С. 57–60.

3. Benjamin A. C. The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. *Journal of Higher Education*. 1960. Vol. 31, No. 9. P. 471–480.

Тези, доповіді конференцій

1. Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. *Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова* (Харків, 17 лютого 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7–9.

2. Wu C. K., Makhlof M. M. Predicting the response of Aluminium casting alloys to heat treatment. *Light Metals 2011: Proceedings of the technical sessions presented by the TMS Aluminium Committee at the TMS 2011 Annual Meeting &*

Exhibition, San Diego, California, USA, 27 February – 3 March, 2011. Hoboken, NJ: Wiley, 2011. P. 834–836.

Електронні ресурси

1. Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики). URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282) (дата звернення: 17.03.2017).
2. Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. *Теорія і практика правознавства*: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302> (дата звернення: 17.06.2016).
3. Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. *Проблеми законності*. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI: <http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852>.
4. Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. *Journal of Popular Culture*. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.
5. Trammell A. Magic: The gathering in material and virtual space: An ethnographic approach toward understanding players who dislike online play. *Meaningful Play 2010*: October 21–23, 2010, East Lansing, MI. URL: http://meaningfulplay.msu.edu/proceedings2010/mp2010_paper_42.pdf (Last accessed: 17.03.2017).

Інші видання

Автореферати дисертацій

1. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с.
2. Лісов О. С. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917–1991 роках: автореф. дис. ... канд. іст.

наук: 20.02.22 / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Київ, 2017. 20 с.

Дисертації

1. Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с.
2. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

Книги

Один автор

1. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.
2. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.

Два автори

1. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с.

Три автори

1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с.
2. Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.

Чотири автори

1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с.

2. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с.

3. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY: Columbia University Press, 2010. 256 p.

Багатотомні видання

1. Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.

2. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. Т. 1. 456 с.

Частина видання

1. Борисова В. И. Право частной собственности в системе социально-экономических прав и свобод граждан и пути его реализации. *Харьковская цивилистическая школа: право собственности: монография* / ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков: Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87–99.

2. Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. *Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані: монографія* / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 87–109.

3. O'Neil J. M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. *Gender issues across the life cycle* / Ed. B. R. Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

3. Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. *Офіційний вісник України*. 1998. № 28. Ст. 1062.

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 17.03.2017).

5. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: від 15.09.2016 р. № 5132. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60035 (дата звернення: 17.03.2017).

Старший інспектор відділу
аспірантури і докторантури

Юлія ДОВГОПОЛА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи
та міжнародного співробітництва

Тетяна ШТАЛЬ